

**АВТОМОБИЛИСТИЧКА ФЕДЕРАЦИЈА НА
МАКЕДОНИЈА**

АВТО СПОРТ 2021

ПРАВИЛНИК ЗА ЕКОЛОГИЈА

ПРАВИЛНИК ЗА ЕКОЛОГИЈА

1. Вовед

1.1.Активностите на автомобилизмот можат да се поделат на три основни групи: натрпеварувачки спорт, рекреација и транспорт.

1.2.Автомобилизмот, како спорт, претставува дел од меѓународните и националните спортски календари (настани), привлекува публика и создава значителен економски ефект. Тоа е спорт, како и другите спортови, и човечка активност која што воглавно ја нарушува животната средина.

1.3.Возењето автомобил, како средство за транспорт или рекреација, е во пораст, па мора да се посматра и од еколошка гледна точка.

1.4.Имајќи го во предвид тоа, ФИА дава значење на екологија, земајќи ги во предвид законските и превентивните барања на секоја земја.

1.5.ФИА настојува да воспостави високи еколошки стандарди кои се однесуваат на организацијата на мото-натрпеварите на сите нивоа, и таквото чувство да го промовира меѓу сите возачи на автомобили. ФИА тоа ќе го направи во тесна соработка со националните федерации, претставниците од индустријата за автомобили и возачите.

1.6.Политиката за екологија, како што е дефинирано во овој Правилник, е базирана на меѓусебно почитување на потребите за екологија и разумното користење на автомобилот, воглавно, во мото спортот и во слободното возење автомобил.

1.7.ФИА бара тесна соработка со меѓународните институции и организации, со цел да обезбеди доболно олеснувања за мото - активностите во прифатливи еколошки рамки и да ги поттикне националните федерации да го направат тоа на национално, регионално и локално ниво .

1.8.Сите национални федерации здружени во ФИА треба да ги адаптираат своите Статути со цел да и дадат правото значење на екологијата и принципите на ФИА-овиот Правилник за екологија.

1.9.Согласно на горните општи принципи, овој Правилник, пропишува правила и препораки за подобрување на односите меѓу автомобилизмот и екологијата. Правилата и препораките се однесуваат особено на:

- а) Бучавата, горивото, заштита на земјиштето и емисијата на издувните гасови.
- б) Навиките на публиката, активностите на организаторите, директорот на трката и корисниците на патиштата.

1.10. Прилозите на овој Правилник содржат листи за проверка /чек листи/ кои се употребуваат за различни видови спортски дисциплини, како и за авто-туринг.

1.11. Со цел да се обезбеди почитување на овој Правилник ФИА вовеле лице Одговорен за екологија /Euvivament Official/.

2. Одговорен за екологија

На секој натпревар треба да има лице исклучиво одговорно за екологија од сите аспекти. Лицето се вика Одговорен за екологија и мора да има успешно завршен семинар за екологија организиран од ФИМ.

1 Тој треба да обезбеди почитување на ФИМ-Правилникот за екологија.

2 Мора да е во тек со сите настани кои се одвиваат пред, за време и по натпреварот, да дава препорака на Претседателот на жирито, и Директорот на трката за сите прашања кои можат да имаат потенцијални последици по екологијата.

3 Тој има право да присуствува на сите отворени седници на жирито, но без право на глас.

4 Тој треба да дава извештај врз основа на листата подготвена од соодветна Комисија и да го предаде на Претседателот на жирито или Директорот на трката.

5 Своето знаење треба да го пренесува на други лица преку семинари за различни дисциплини (за возачи, организатори и публика).

3. Бучава

3.1. Вовед

Што се однесува до бучавата на натпревари со мотори, не се станува збор само за бучавата од машините. Дополнително, на очекуваната бучава од автомобилите, организаторот и одговорниот за екологија, мора да водат сметка за јачината на звукот системите за комуникација со публиката, галамата од луѓето и други извори на бучава со кои е пропратен натпреварот.

Одговорноста за намалувањето на прекумерната бучава од мотоциклие и средствата за разглас се однесува на сите: возачите, клубовите, организаторите и сите одговорни лица

3.2. Бучава од автомобилите

Бучавата е мерлив феномен, кој што се создава кога изворот на бучавата, како на пример автомобилот, предизвикува вибрации во воздухот. Бучавата (звукот) кај едни може да делува пријатно, а кај други да делува вознемирувачки. За автомобилите со високо ниво на бучава мора секогаш да се види сметка. Одговорниот за екологија мора да прави разлика меѓу двата вида бучава.

Децибелот (dB) е мерка преку која се користи за изразување на нивото на звучниот притисок и тоа се мери со различни скали. Бучавата од автомобилот се тестира на скалата со тежинска вредност "А" и се изразува како дБ (А). Нивото на притисокот од бучавата расте со логаритамска стапка (многу брзо), додека човечкото уво покачувањето на бучавата го интрпретира многу побавно.

Како последица на тоа, секогаш кога бројот на еднакви извори на бучава се дуплира (како бројот на мотоциклие на стартната линија) нивото на притисокот од бучавата се зголемува само за 3 дБ(А).

Нивото на бучавата се намалува со порастот на растојанието од изворот на бучавата. Со дуплирање на растојанието од изворот до увото се губат 6 дБ(А). Температурата, височината, влажноста и фреквенцијата на звучните таласи исто така влијаат на губењето на интензитетот на енергијата на звукот. Факторите како нерамниот терен и големите препреки како што се ѕидовите, возилата или насипите го рефлектираат звукот и го намалуваат нивото на звукот.

ФИМ препорачува:

- 1 да се избегнува непотребното турирање на машините.
- 2 Редуцирање, колку е тоа можно повеќе, но нивото на звукот во сите дисциплини и почитување на сите прифатени правилници.

3.3. Мерење на бучавата.

Одговорните за екологијата и организаторите на приредбите треба да ги знаат дозволените локални нивоа на бучавата за приредбата и за автомобилите. Сегашната ФИМ постапка за мерење на нивото на бучавата е следната:

Микрофонот се поставува 50 см далеку од издувната цевка под агол од 45° мерено од централната линија на крајот од издувната цевка, во висина на издувната цевка, но не пониско од 20 см од земјата (подлогата). Доколку тоа не е можно, мерењето може да се изврши со поставување за 45° према горе.

За деталите од мерењето на нивото на бучавата за секоја дисциплина треба да се погледаат Правилата за мерење кај таа дисциплина.

ФИМ - овиот метод на мерење и нивото на бучавата се исто така препорачуваат за националните клубските натпревари.

3.4. Систем на озвучување (разглас)

- 1 Се дава предност на одвоените системи за озвучување за публиката и за боксовите за возачите.
- 2 Позицијата на звучниците да е усмерена према земјата и кон средината на стазата.
- 3 Нивото на звукот треба да се одржува што е можно пониско.
- 4 Целиот систем мора да биде подготвен за употреба најмалку 30 минути пред стартот на тренингот.

Системот за озвучување често предизвикува поголеми проблеми надвор од стазата отколку во приредбата која се одржува. Луѓето задолжени за озвучување треба да се ангажираат во намалувањето нивото на звукот меѓу трките/тренинзите.

4. Гориво

Треба редовно да се користи безоловен бензин, од бензински пумпи или испорачен од организаторот. Тој несмее да има било какви додатоци. Во подолг временски период, за сите активности, треба да се користи гориво кое премногу не ја загадува околината. Во врска со екологијата, треба да се почитуваат Правилниците кои се однесуваат на складирање на горивото.

Тестовите за гориво се вршат согласно процедурата дадена во Техничкиот правилник.

Примероци за тестирање ги праќа организаторот на натпреварот во лабораторија одбрана од ФИА.

За деталите погледај го Техничкиот правилник за различните спортски дисциплини.

5. Заштита на почвата

- 1 Мораат да се превземат мерки со кои ќе се спречи истекувањето на земја или испарувањата во воздухот на: горивото, маслото, маснотиите, средствата за ладење и за кочници и др.
- 2 Треба да бидат предвидени контејнери за собирање ѓубре, масла, детергенти и др.
- 3 За сите дисциплини кои се возат надвор од патишта (на земјан терен) мора да се користи еколошка простирка.

6. Чистење на автомобилите и заштита на почвата

- 1 Чистењето (миењето) на мотоциклите мора да се врши на места опремени со уреди за чистење.
- 2 Се користи вода без додатоци од хемикалии.
- 3 Местата за миеење се опишани во правилниците на поедините дисциплини.

7. Препораки за поттикнување на еколошко однесување на публиката.

Посетителите на трката или туристичките собири може да имаат важна улога во одржувањето на чистата околина и спречување на правење штети. Во таа смисла се следните препораки:

- 1 Во соработка со полицијата треба да се одберат правци за движење кон стазата и од неа, без да се предизвикат проблеми во околината.
- 2 Треба да се јасно означи правецот на движењето до стазата / натпреварот.
- 3 не е дозволено паркирање на места на кои е можно оштетување на околината (на тротоари и зелени површини).
- 4 Треба да се избегнува голема концентрација на луѓе на едно место со цел да се спречи оштетувањето на почвата.
- 5 Треба да се обезбеди доволен број санитарни уреди.
- 6 Потсетувајте ги гледачите за одговорното однесување на местото на натпреварот.
- 7 Договорете се со фирмите производители на пакувана храна и пијалок да пијалокот и храната го продаваат во амбалажа која може да се рециклира.

8. Препораки до организаторите

8.1. Еколошки мерки

Ангажирајте се за да спречи загадувањето на почвата во боксовите за возачите, на стазата како и на околината. Водите сметка за заштита на ивичњаците и тротоарите долж природните патишта, паркинзите, оградата и осетливите простори.

Објектите за тренинг, трки, собири и околината мора да се заштити колку е можно повеќе од одпадоци.

Треба да се превземат мерки;

- 1 да се спречи истекување на гориво, масло, нечистотија, средства за ладење и кочење и др. во почвата и испарување во воздухот.
- 2 отпадоците од учесниците, помошниците во приредбата, гледачите и од продажните места да не останат несобрани во корпите за отпадоци или контејнери или да бидат оставени на теренот.
- 3 санитарните чворови коректно да се поврзат со одводната канализацијата.
- 4 против собирање и преместување на одпадоци на нелегален начин.
- 5 да не бидат пречекорени ФИА-овите нивои на бучавата.

6 за спречување на недозволен ниво на бучава при туристичките собири.
7 да не се пречеки максималниот број приредби и или тренинзи.

8.2. Дневник / контролни листи

За секој организатор на авто натпревари или туристичко собирање е битно да воспостави Дневник во кој се запишани сите активности и мерки кои биле превземени, кои манифестации се одржани, со кого, кои дозволи се барани а кои се добиени во врска со користењето и одржувањето на објектите за авто трки или други манифестации.

Доколку дозволата за користење на објектите е добиена за одредено време, мора да се наведе точното време за користење.

Заедно со Дневникот, корисно е да се води и Контролна листа за објектите, да се стимулира еколошкото однесување на публиката и еколошката употреба на објектите за време на приредбите.

Контролната листа мора да ги вклучи барем следните точки:

- 1 Просторот за миење со уреди за миење под притисок - за мотоциклите.
- 2 Дистрибуцијата на кесињата за отпад од учесниците.
- 3 Контејнери за искористено (старо) масло.
- 4 Контејнери за течност за кочење и средство за ладење.
Позицијата на разгласот (звучниците).
- 5 Постоене и адекватни патни ознаки кон приредбата.

8.3. Огласи и реклами

- 1 Не прицврстувај постери на дрвата, надвор и во урбаните средини и на места кои не се погодни за тоа.
- 2 Води сметка за усвоените Правилници при поставување на билдборд-ови.
- 3 Не дистрибуирај рекламни ливчиња и помфлети под брисачите на возилата и автомобилите и на гледачите (недозволувај други да го прават тоа за време на вашата приредба.

8.4. Боксови за возачи и заштитни зони.

- 1 При доаѓањето на секој учесник поклоните му кесе за губре и дадете му инструкции.
- 2 Обезбеди доволно контејнери за кесињата за губре.
- 3 Води сметка да има доволно контејнери за филтери за масло и фиксирана инка за собирање старо масло.
- 4 Обезбеди, одбележени контејнери за филтери за масло, крпи за чистење- собирај ги одвоено.
- 5 Обезбеди доволен број чисти санитарии, особено за жени, со можност за одвојување на отпадоците и водата.
- 6 На местото предвидено за миење на автомобилите обезбеди специјален простор за миење кој што има одвод и раздвојувач (таложник) за масло.

8.5. После приредбата.

- 1 Ознаките за местото, билдбордовите и плакатите морат да бидат отстранети по приредбата.
- 2 Отпадот, останат по приредбата на местото на приредбата или во околината мора да се исчисти и однесе што е можно побрзо.
- 3 Отстрани ги сите искршени гранки или жбунови.
- 4 исчисти ја патеката од траките поставени околу неа.
- 5 Организирај посебно однесување на контејнерите за масло, крпите за чистење, филтери и контејнерите за отпадоци.

8.6. Општи препораки за постојаните места за приредби

- 1 Постојано води грижа, одржувај го чисто и уредно местото на приредбата.
- 2 Направи параван за местата кои што изгледаат лошо користејќи бариери од дрва или жбунови околу нив и користи бои за нивна камуфлажа.
- 3 Направи ограда околу осетливите места на теренот.
- 4 Назначи член од организациониот одбор кој ќе биде задолжен за сите еколошки прашања и препорачај му да води дневник за екологија.
- 5 Грижливо прави ги промените / преправките на местото за натпревари и при тоа консултирај ги соодветните стручни лица.
- 6 За зидање на звучни бариери немој да користиш материјал кој потекнува од градежен отпад.
- 7 Во случај на користење на материјали од надвор за одржување, различни преправки и др., изврши нивна проверка со помош на стручни лица, за да се спречи користење на загадувачи.
- 8 После секоја приредба и во одредени интервали направи проценка, изготви извештај за тоа во Дневникот и корегирај ги сите недостатоци и грешки.

9. Препораки до менаџерите на тркачките патеки

9.1. Еколошки менаџмент на тркачката патека.

- 1 менаџерите на мото-тркачките патеки треба да превземат голем број еколошки мерки при управување и одржување на патеката.
- 2 врши редовно одржување на патеката, така да патеката дава впечаток на уредност.
- 3 за бојење користи природни бои за бојење на зградите, оградата и др. и предвиди соодветни растенија.
- 4 оправај ги дефектите врз фасадата на објектите.
- 5 изврши соодветна распореденост на опремата за губре и санитарната опрема.
- 6 објект за миење мотоцикли треба да биде со тврди зидови, соодветна дренажа и со одвојувач на масло.
- 7 внимавај кога правиш промени на теренот или на објектите и изврши предходни консултации со стручни лица.
- 8 при лоцирањето на просторот за стартување, треба да се земат во предвид акустичните ефекти.
- 9 почитувај ги природните вредности и затвори ги (огради ги) ако е тоа нужно, за публиката.
- 10 сечи дрва само во случај да е тоа апсолутно, потребно. Побарај потребна дозвола и исчисти ги сите остатоци од евентуалното сечење на дрвото.
- 11 имај ја во предвид можноста за апсорбирање на бучавата со помош на дрвјата, жбуновите и др. (во случај на нивно садење).

12 немој да користиш отпадоци како чакал од згради итн. за правење, на пример, звучни бариери.

13 Набавувајте земја / песок одкако ќе се осигурате дека не содржат загадувачи.

10. Препораки за корисниците на патиштата.

10.1. Вовед

"Ние мораме да имаме голем степен на одговорност кон нашата природна желба за индивидуална мобилност. Треба да се обидеме да постигнеме резултати врз основа на слобода на мислењето, и да ја искористиме секоја можност за комбинирање на задоволството од мотоциклизмот и поголема ефективност според економските и еколошките потреби".

10.2. Однесување на возачите.

1 Индивидуалните автомобилисти треба да развијат возачки навики со кои целосно ќе се интегрираат со останатите корисници на патиштата.

2 Треба да возат безбедно и да избегнуваат агресивно и натпреварувачко возење.

3 Да возат економично (да штедат гориво) и да го редуцираат загадувањето избегнувајќи непотребна работа на моторот на празен од.

4 Да возат културно и да ја ограничуваат бучавата користејќи го звучниот сигнал (сирената) само во случај на нужна потреба.

5 Во врска со звучните вознемирувања треба да се користат стандардни или други тихи издувни системи, а аудио системите да се користат на ниско ниво на гласност.

6 Користите ги само оние рути кои што се легално одобрени за автомобили.

7 Возете како професионалци - тило и со соодветно темпо кога возите во групи.

8 Почитувајте ја природата, не патувај на рути на кои можете да предизвикате оштетувања на природата кои неможат да се поправат.

9 Заштитете го дивечот и неговите природни живеалишта возејќи интелегентно.

10 Однесувајте се одговорно за да овозможите користеното масло, гумите, акумулаторите и други делови кои можат да се рециклираат, да бидат правилно рециклирани.

11. ФИМ награда за екологија.

Со цел да се поттикне поголема свесност за екологија, ФИА воспостави *Награда за екологија* со цел да се награди значајниот придонес за заштита на животната средина.

Оваа награда може да биде доделувана секоја година согласно на следните правила:

1 Ова одликување се доделува за наградување на поединци, национални федерации, клубови, организагори, производители кои дале значителен придонес или направиле нешто значајно за зголемување на свеста за екологија во полето на автомобилизмот.

2 Кандидатурите за Награда за екологија се поднесуваат до Извршниот секретаријат најкасно до 1-ви септември од страна на Националните федерации, специјализирани асоцијации или членовите на управниот совет.

3 Добиените кандидатури претходно поднесени до Управниот совет ќе бидат испитани (проверени) од страна на меѓународна комисија за екологија. Добитникот може да биде поканет или на Конгрес, Биеналето, Конференции или при Церемонијата за давање награди, со цел да ја добие неговата / нејзиното одликување.

4 Трошоците за патување и сместувањето ќе бидат на сметка на ФИА.

Задолжениот за екологија би бил во принцип извор за номинација за оваа важна награда. При извршување на одговорностите при ФИА манифестациите, тие треба

да бидат внимателни при барањето примери на квалитетни активности, иновациски менаџмент во екологијата, при федерациите или индивидуалци. Номинацијата треба да биде поднесена заедно со описот на случајот предложен за награда, до Извршниот секретаријат, со чек-листата од манифестацијата.

Автомобилистичка Федерација

на Македонија

претседател за спорт

Ранко Станојковски

c/p